

สื่อมวลชนกับการดูแลกำกับตนเอง

พัชรภา เอื้ออมรนิษฐ์¹

บทคัดย่อ

สื่อมวลชน ถือได้ว่ามีบทบาทหน้าที่สำคัญในการกำหนดวาระข่าวสาร (agenda setting) รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง เป็นกลาง การไหลของข้อมูลข่าวสารไม่ได้ถูกจำกัดอยู่เพียงสื่อใดสื่อหนึ่งเท่านั้น แต่เกิดจากการหลอมรวมกันของสื่อที่ไม่ได้มีการแบ่งพื้นที่ในการนำเสนออย่างชัดเจนอีกต่อไป จนสามารถกล่าวได้ว่า ปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการหลอมรวมสื่อ (media convergence) การกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชน (media self-regulation) ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในกลไกที่สื่อมวลชนใช้ในการควบคุมการทำงานของตัวเองกันเอง เพื่อให้สื่อมวลชนยังคงมีเสรีภาพภายใต้ความรับผิดชอบในการนำเสนอข่าวสาร ซึ่งกลไกการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนไทยยังไม่สามารถนำมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากนัก โดยสังคมมีการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของสื่อมวลชนอยู่บ่อยครั้ง จนหน่วยงานภาครัฐได้พยายามออกร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อนำมาใช้ในการควบคุมการทำงานของตัวเอง และได้รับเสียงคัดค้านจากวงการสื่อมวลชนอย่างล้นหลาม ซึ่งบทความนี้ผู้เขียนได้ทำการค้นคว้า รวบรวมงานต่าง ๆ อาทิ บทความทางวิชาการ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวน ทำความเข้าใจถึงกลไกการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนไทย รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงปัญหาการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนในประเทศไทย

คำสำคัญ : 1. สื่อมวลชน 2. เสรีภาพ 3. การกำกับดูแลกันเอง

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี อีเมล : jojoej@hotmail.com
โทร : 08 1843 8312

Media self - regulation

Patcharapa Euamornvanich²

Abstract

The media have an important role as an agenda-setting and reporting events that happened based on the accuracy and objectivity. The information flow is not limited to any media channel, but created by the convergence of media whose landscapes are no longer clearly divided as it used to be. It can be said that we are now entering an era of media convergence. The media self-regulation is a mechanism that the media control the works of media. Thus the mass media still have their own right of the freedom of expression accompanied by their responsibility in news informing. However, this self-regulation of Thai mass media is still not effectively enforced. The performance of the mass media have been often negatively criticized from society. As a result, the government sector has tried to enact the Bill on the protection and promotion of media rights, freedom, ethics and professional standards to control the work of the mass media. Nevertheless, it was greatly opposed by the mass media. In this article, this paper accumulated various data from many sources and researches in the past in order to examine and explain the self-regulation of the Thai media, as well as to point out the problems of the self-regulation mechanism of the media in Thailand.

Keywords: 1. Mass media 2. Freedom 3. Self-Regulation

² Assistant Professor, Ph.D., Communication Arts Program, Faculty of Management Science, Dhonburi Rajabhat University, Bangkok, Thailand. Email address: jojoej@hotmail.com Tel: 08 1843 8312

บทนำ

สื่อมวลชน ถือได้ว่ามีบทบาทหน้าที่สำคัญในการกำหนดวาระข่าวสาร (agenda setting) ทำหน้าที่ในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมให้ประชาชนได้รับรู้ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง เป็นกลาง ภายใต้บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบที่เหมาะสม โดยการคัดเลือกเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งมานำเสนอ เป็นข่าวนั้น สิ่งที่สื่อมวลชนพึงตระหนักเป็นอย่างมาก คือ การกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารอย่างละเอียดถี่ถ้วน ก่อนนำเสนอ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของข่าวที่ทำให้ข่าวที่นำเสนอออกไปนั้นเป็นข่าวที่มีคุณภาพ สะท้อนถึงการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนอย่างเป็นกลางด้วย (Euamornvanich, 2017: 11)

เมื่อกล่าวถึงสื่อมวลชนแล้วนั้น โดยหลักทั่วไปสามารถแบ่งสื่อมวลชนออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ คือ (Thailand Development Research Institute, 2016a: 1)

1. สื่อดั้งเดิม (traditional media) หมายถึง สื่อที่เกิดขึ้นในยุคแรกของการสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีในยุคนี้ ยังไม่สามารถสื่อสารได้อย่างรวดเร็วเท่ากับยุคปัจจุบัน โดยผู้บริโภคเข้าถึงเนื้อหาผ่านการออกอากาศ (broadcast) โดยใช้โทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียง ทั้งนี้รวมสื่ออื่น เช่น หนังสือพิมพ์

2. สื่อใหม่ (new media) หมายถึง สื่อสารมวลชนยุคใหม่ที่เกิดขึ้นในยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ การสื่อสารมีความสะดวก ทันสมัย เป็นสื่อที่เกิดจากการปรับปรุงหรือเปลี่ยนคุณสมบัติบางอย่างของสื่อดั้งเดิม โดยความหมายของสื่อใหม่นั้นครอบคลุมไปถึงเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีเครือข่าย รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ซึ่งสื่อใหม่มีคุณสมบัติเฉพาะทั้งในเชิงเทคนิค (technical aspect) และคุณสมบัติในเชิงสังคม (social aspect) ที่แตกต่างจากสื่อดั้งเดิม โดยสื่อใหม่ เป็นการสื่อสารสองทางที่ง่ายต่อการเข้าถึง สามารถเคลื่อนย้ายพากพาได้สะดวก และยังสามารถเชื่อมโยง บุคลากรได้ง่ายผ่านการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ

ถึงแม้ว่าสื่อมวลชนสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ อย่างชัดเจนตามที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น แต่การนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนในยุคปัจจุบัน ก็ได้มีการปรับรูปแบบการนำเสนอให้มีความทันสมัย ก้าวเข้าสู่โลกในยุคดิจิทัลมากขึ้น จะเห็นได้ว่า เส้นทางพัฒนาการของสื่อในปัจจุบันนั้น มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และรวดเร็ว การไหลของข้อมูลข่าวสารจึงไม่ได้ถูกจำกัดอยู่เพียงสื่อใดสื่อหนึ่งเท่านั้น แต่เกิดจากการหลอมรวมกันของสื่อที่ไม่ได้มีการแบ่งพื้นที่ในการนำเสนออย่างชัดเจนอีกต่อไป จนสามารถกล่าวได้ว่า ปัจจุบันได้ ก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการหลอมรวมสื่อ (media convergence) ส่งผลให้สื่อมวลชนในปัจจุบันต้องมีการปรับบทบาท การนำเสนอข่าวสารให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสื่อ โดยต้องมีการเรียนรู้ ฝึกฝนที่จะรายงานข่าวสารผ่าน สื่อหลากหลายช่องทางด้วยความรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับสารที่มีพฤติกรรมการเปิดรับ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ การกำหนดวาระข่าวสารในปัจจุบันยังไม่ได้เป็นหน้าที่ของสื่อมวลชนเพียงเท่านั้น ผู้รับสาร ได้เปลี่ยนบทบาทจากผู้ถูกกระทำ (passive audience) มาเป็นผู้กระทำ (active audience) ที่สามารถบูรณาการ เลือกเปิดรับสื่อที่มีความหลากหลายช่องทางมากขึ้น และเลือกเปิดรับข่าวสารตามความสนใจของตนเอง รวมถึง การเปลี่ยนบทบาทเป็นเสมือนนักข่าวพลเมือง (citizen reporter) ที่ทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดวาระข่าวสารแทน สื่อมวลชนได้อยู่บ่อยครั้งเช่นเดียวกัน เห็นได้จากข่าวสารหลาย ๆ ข่าวที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้รับสารเป็นผู้กำหนดวาระ และสามารถสร้างให้เกิดกระแสในสังคมได้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ถูกนำเสนออย่างรวดเร็วชนิด เรียกได้ว่านาทีที่ต่อนาที ผู้รับสารมีช่องทางในการเลือกเปิดรับข่าวสารได้หลากหลายช่องทางอย่างไม่มีขีดจำกัด

ส่งผลให้การแข่งขันกันในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้รับสารให้เลือกเปิดรับข่าวสารจากสื่อของตนเองย่อมจะต้องทวีความรุนแรงมากขึ้นตามไปด้วย โดยสื่อมวลชนในปัจจุบันจะต้องมีการปรับทักษะในการหาข่าว รวมถึงการนำเสนอข่าวภายใต้การแข่งขันกันในสนามของสื่อที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว แต่ไม่ว่าสมรรถนะสื่อจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนนั้นยังจำเป็นต้องตั้งอยู่บนบรรทัดฐานของการเป็นสื่อมวลชนที่คำนึงถึงความรับผิดชอบเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากผู้รับสารเองย่อมต้องการข้อมูลข่าวสารที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นกลาง และมีความรวดเร็ว ภายใต้การแข่งขันอันร้อนแรงของสมรรถนะสื่อที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นเดียวกัน

การกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชน

หากจะกล่าวว่า “เสรีภาพของสื่อ คือเสรีภาพของประชาชน” คงเป็นคำที่เรามักได้ยินกันบ่อยครั้งแน่นอนว่าสื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นเสมือนสุนัขเฝ้าบ้าน (watchdog) คอยสอดส่อง ตรวจสอบความเรียบร้อยต่าง ๆ ในสังคม และรายงานให้แก่ผู้รับสารได้รับรู้ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างถูกต้อง รอบด้าน ด้วยความเป็นกลาง ภายใต้ยุคแห่งการหลอมรวมสื่อในสมรรถนะการแข่งขันบนพื้นฐานความรวดเร็วในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนในปัจจุบัน ดังนั้นสื่อมวลชนจำเป็นต้องมีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร โดยปราศจากการแทรกแซงจากปัจจัยต่าง ๆ อย่างสิ้นเชิง โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 35 บัญญัติไว้ว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ (Constitution of the Kingdom of Thailand 2017, 2017) ซึ่งสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ถึงแม้ว่าสื่อมวลชนจะมีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารแต่การนำเสนอข่าวสารนั้น ย่อมจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมในวิชาชีพอย่างหลีกเลี่ยงไปไม่ได้

การกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชน (media self-regulation) ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในกลไกที่สื่อมวลชนใช้ในการควบคุมการทำงานของสื่อด้วยตนเอง เพื่อให้สื่อมวลชนยังคงมีเสรีภาพภายใต้ความรับผิดชอบต่อในการนำเสนอข่าวสาร โดยการกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชนนั้นช่วยป้องกันการแทรกแซงจากรัฐบาลเนื่องจากสื่อมวลชนเองจะมีความเข้าใจถึงธรรมชาติในการทำงานของสื่อได้ดีกว่าหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการกำกับดูแลตนเองอาศัยหลักของจริยธรรมที่เกิดขึ้นด้วยความสมัครใจ และจะมีประสิทธิภาพได้ต้องมียอดประกอบสำคัญสามประการคือ 1) สิ่งแวดล้อมทางกฎหมายที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเสรีภาพของสื่อ 2) กลไกการกำกับดูแลตนเองที่อยู่บนหลักการของความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส และเป็นประชาธิปไตย และ 3) การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและประชาชน โดยการกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชนนั้นมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยน และมีประสิทธิภาพมากกว่าการควบคุมจากรัฐ อีกทั้งการกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชนยังสามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสื่อมวลชนด้วย (Haraszti, 2008: 11; Southeast Asian Press Alliance, 2017; The Hon Ray Finkelstein & Tiffen, 2015: 950; Puddephatt, 2011: 12; Campbell, 1999: 715)

Haraszti (2008: 12) ได้สรุปถึงเหตุผลที่สื่อมวลชนควรมีการพัฒนาการกำกับดูแลตนเองไว้ดังนี้

1. การกำกับดูแลตนเองช่วยให้กองบรรณาธิการมีอิสระ
2. การกำกับดูแลตนเองช่วยให้ถูกแทรกแซงจากรัฐได้น้อย
3. การกำกับดูแลตนเองช่วยส่งเสริมให้สื่อมวลชนมีคุณภาพ

4. การกำกับดูแลตนเองเป็นหลักฐานของความรับผิดชอบของสื่อมวลชน

5. การกำกับดูแลตนเองช่วยให้ผู้รับสารสามารถเข้าถึงสื่อมวลชนได้

การกำกับดูแลตนเอง โดยองค์กรธุรกิจด้วยการใช้จรรยาบรรณทางวิชาชีพตามความสมัครใจ และอยู่บนมาตรฐานทางเทคนิค โดยมีหลักสำคัญ 10 ประการคือ (Ousa Biggins, 2009: 63-64)

1. ระบบการควบคุมตนเองควรเป็นสากล เป็นที่ยอมรับของนักวิชาชีพ นักโฆษณาเอเจนซี่ และสื่อมวลชน โดยได้รับการสนับสนุนจากธุรกิจสื่อเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น

2. การจัดตั้งกองทุนที่มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนในการดำเนินงานด้วยความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน

3. การบริหารจัดการควรเป็นอิสระจากองค์กรธุรกิจที่ให้ทุน เป็นการดำเนินงานที่ต้องมีความน่าเชื่อถือต่อบุคคลภายนอก

4. ควรมีการกำหนดจรรยาบรรณทางวิชาชีพซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

5. ควรจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงาน (guidance notes) ให้กับสมาชิกประกอบการดำเนินงาน

6. การดำเนินงานเกี่ยวกับข้อร้องเรียนต้องมีความเที่ยงตรง ฉับไว และมีประสิทธิภาพซึ่งจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กรได้

7. คณะกรรมการพิจารณาข้อร้องเรียนควรมีความเป็นกลางและปลอดจากการแทรกแซงของรัฐและองค์กรอื่น ๆ การทำงานต้องโปร่งใส รวดเร็วและตรวจสอบได้

8. มีการดำเนินงานกับผู้ฝ่าฝืนอย่างมีประสิทธิภาพและสื่อต่าง ๆ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

9. ควรมีการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ อาจเป็นการตรวจสอบตามประเภทสื่อหรือตรวจสอบตามประเด็นปัญหา

10. ผู้บริโภคควรตระหนักรู้ว่าสามารถส่งข้อร้องเรียนไปยังช่องทางใด ในขณะที่ตัวกันธุรกิจควรปฏิบัติตามจรรยาบรรณและขั้นตอนต่าง ๆ อย่างถูกต้องในขณะที่กำกับดูแลตนเอง

จะเห็นได้ว่า หลักสำคัญของการกำกับดูแลตนเองข้างต้นนี้ สอดคล้องกับสื่อต่าง ๆ ได้นำบางส่วนมาประยุกต์ใช้ในการกำกับดูแลการทำงานของสื่อมวลชน โดยมีการกำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของสื่อ และมีความพยายามในการนำมาบังคับระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ มาใช้ โดยเมื่อใดก็ตามที่สื่อมวลชนถูกวิพากษ์วิจารณ์จากสังคมถึงการปฏิบัติหน้าที่โดยละเลยซึ่งความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชนพึงให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ การหยิกหยักประเด็นเสรีภาพ และการกำกับดูแลตนเองของสื่อมักถูกนำมาเป็นเหตุผลที่กล่าวถึงกันอยู่เสมอ แต่ทั้งนี้การกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชนในประเทศไทยนั้นมีประสิทธิภาพมากพอที่จะส่งผลให้การดำเนินงานของสื่อมวลชนเป็นไปตามที่สมควรได้หรือไม่นั้น ดูยังเป็นคำถามที่ยังหาคำตอบได้อย่างเลือนรางเช่นเดียวกัน สิ่งที่พบเห็นได้บ่อยครั้ง คือ การนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนยังคงถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักจากสังคม ถึงการทำงานโดยละเลยความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนที่ดี Achavanuntakul (2017) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อมวลชนไทยทั้งวงการตกต่ำอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน สื่อหลายค่ายไม่เพียงแต่เลือกข้างอย่างชัดเจน แต่ยังละทิ้งจรรยาบรรณสื่ออย่างชัดเจน บางค่ายถึงขั้นไปปลุกม็อบการเมือง จงใจสร้างความเกลียดชังต่อฝ่ายตรงข้ามหรือความนิยมต่อฝ่ายตัวเอง ผ่านการสร้างข่าวปลอม และกระพือข่าวลือที่ไม่มีมูล ไม่นับการรุกรานความเป็นส่วนตัว การลอกเนื้อหาจากอินเทอร์เน็ตไปลงเป็นข่าวตัวเองโดยไม่ให้เครดิต การเอาภาพความรุนแรงเลือดสดมาขายข่าว นอกจากนี้สื่อยังมีการนำเสนอข่าวผิดพลาด ขาดการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การ

ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้ตกเป็นข่าว การใช้ภาษาที่หมิ่นเหม่ การนำเสนอเนื้อหารุนแรง การตัดสินผู้ตกเป็นข่าว เป็นต้น

ทั้งหมดทั้งมวลที่กล่าวมาข้างต้นล้วนสะท้อนถึงปัญหาการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนในปัจจุบัน ส่งผลให้หน่วยงานรัฐได้พยายามออกร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อนำมาใช้ในการควบคุมการทำงานของสื่อมวลชน ซึ่งขัดกับหลักการพื้นฐานที่กำหนดว่า กลไกกำกับดูแลการทำงานของสื่อมวลชน จะต้องสอดคล้องกับกระบวนการตามระบอบประชาธิปไตย ไม่ใช่การใช้อำนาจรัฐเข้ามาแทรกแซง จนกลายเป็นกระแสข่าวโด่งดังเมื่อช่วงต้นปี พ.ศ. 2560 ที่กว่า 30 องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนได้ร่วมกันแถลงการณ์คัดค้านร่างกฎหมายดังกล่าว โดยนายเทพชัย หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ในฐานะประธานคณะทำงานสื่อเพื่อการปฏิรูป กล่าวในการแถลงข่าวต่อต้านร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า “ขออย่าว่า นี่ไม่ใช่มีผลกระทบต่อเสรีภาพสื่อเพียงอย่างเดียว แต่จะมีผลกระทบกับประชาชนต่อความสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเสรีในอนาคต เพราะสปท. รัฐบาล และคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) กำลังทำบางสิ่งที่ถ่ายโอนอำนาจให้กับนักการเมืองซึ่งต้องการเรื่องนี้” (Media Inside Out, 2017)

นอกจากนี้ สมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (Thai Journalists Association, 2017) ยังได้ให้เหตุผลของการคัดค้านร่างฉบับนี้ไว้ว่า

1. หากมีการออกกฎหมายฉบับนี้ออกมาจริง ประเทศไทยก็จะกลายเป็นประเทศเดียวในโลกที่ย้อนยุคไปสู่การที่รัฐบาลสามารถเข้ามาแทรกแซงการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนได้ ทั้ง ๆ ที่อ้างมีรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย

2. ร่างกฎหมายนี้ ขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านการลงประชามติ เพราะไม่มีบทบัญญัติใดเลยที่บอกว่าจะต้องออกกฎหมายจัดตั้งองค์กรขึ้นมาควบคุมองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนเลย

3. ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่เคยปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ ก็จะทำงานอยู่ในภาวะหวาดกลัวการใช้อำนาจรัฐเข้ามาแทรกแซง ซึ่งผลเสียก็จะไปตกอยู่กับสาธารณะที่ขาดโอกาสในการได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วนรอบด้าน

การที่องค์กรวิชาชีพสื่อต่าง ๆ รวมตัวกันลุกขึ้นมาต่อต้านร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนนั้น ได้สะท้อนให้เห็นถึงจุดยืนที่ชัดเจนของสื่อมวลชนว่า ไม่ต้องการกลไกควบคุมการทำงานจากทางภาครัฐ เพราะจะกระทบถึงเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน อีกทั้งทั้งวงการวิชาชีพสื่อมวลชนไทยได้มีข้อกำหนดทางจริยธรรมอย่างชัดเจน เพื่อใช้ในการกำกับดูแลกันเองอยู่แล้ว ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวประกอบไปด้วย (Thailand Development Research Institute, 2016: 11)

1. ข้อกำหนดทางจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ผู้ปฏิบัติงานข่าว ผู้ประกอบวิชาชีพนักข่าว นักโฆษณา นักประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2. ข้อกำหนดทางจริยธรรมขององค์กร เช่น จริยธรรมและจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพนักข่าว บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ข้อบังคับองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สสท.) TPBS ว่าด้วยจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการเผยแพร่รายการ เป็นต้น

3. ข้อกำหนดทางจริยธรรมของสมาคมวิชาชีพ เช่น จริยธรรมวิชาชีพของสมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เป็นต้น

4. ข้อกำหนดทางจริยธรรมตามประเภทของสื่อ เช่น จริยธรรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ จริยธรรมวิชาชีพ

วิทยุและโทรทัศน์ เป็นต้น

แต่ทั้งนี้จากการที่ผู้เขียนได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนในประเทศไทย กลับพบว่า มีหลายชิ้นงานที่แสดงให้เห็นว่า การกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนในประเทศไทย ยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก โดยผลงานวิจัยของ Anantho and Thongrin (2016: 43) พบว่า การที่สื่อมีปัญหาทางจริยธรรมเพิ่มมากขึ้นนั้น เกิดจากการที่มีองค์กรสื่อเพิ่มมากขึ้น ปัญหาจากผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติภายใต้ระบบทุนนิยม การแทรกแซงทางการเมือง การขาดความรู้ด้านจริยธรรม และการขาดความเคร่งครัดในการกำกับดูแลกันเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Euamornvanich (2018: 94) ที่พบว่า การกำกับดูแลกันเองของสื่อไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับบทความของ Southeast Asian Press Alliance (2017) ที่กล่าวว่า แวดวงสื่อสารมวลชนรู้จักดีว่าระบบการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนมีปัญหา ไม่สามารถควบคุมจริยธรรมกันเองได้ ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือและมองข้ามความสำคัญของสื่อในฐานะที่เป็นกระจกส่องสังคมและหมาเฝ้าบ้าน อีกทั้งยังสอดคล้องกับบทความของ Isara News (2015) ที่เขียนไว้ว่า การกำกับดูแลกันเองโดยองค์กรวิชาชีพ ถูกวิจารณ์ว่าเป็นเพียงเสือกระดาษ ไม่สามารถดูแลด้านจริยธรรมของสมาชิกได้จริง อย่างไรก็ตาม หากใช้การกำกับดูแลโดยรัฐ ถือว่าเสี่ยงต่อประเด็นด้านเสรีภาพของสื่อมวลชน จึงได้มีความพยายามในการรณรงค์ให้เกิดการกำกับดูแลตนเอง แต่เท่าที่ผ่านมามีการกำกับดูแลตนเองยังทำได้ไม่ครบถ้วน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับที่ Achavanuntakul (2017) กล่าวว่า ปัญหาหลักสองประการที่ทำให้การกำกับดูแลกันเองของสื่อ (self-regulation) ที่ผ่านมารักษาประสิทธิภาพ คือ ความไม่โปร่งใสของกลไกกำกับดูแลกันเอง และการขาดอำนาจทางกฎหมายที่จะทำให้มาตรการกำกับกันเองมีความศักดิ์สิทธิ์

จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนเห็นได้อย่างชัดเจนว่า กลไกการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนไทยยังไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเหตุผลที่กลไกการกำกับดูแลกันเองยังขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากระเบียบ ข้อบังคับของสมาคมต่าง ๆ เป็นเพียงแค่การตกลงร่วมกันของสมาชิกในสมาคม มีข้อกฎหมายที่จะสามารถหยิบขึ้นมาใช้ลงโทษกับสื่อมวลชนที่ละเลยเรื่องจริยธรรมได้ นอกจากนี้สมาคมวิชาชีพสื่อในประเทศไทย มีอยู่เป็นจำนวนมากและขาดการร่วมมือกันอย่างจริงจัง รวมถึงการที่สื่อมวลชนบางกลุ่มไม่ได้เป็นสมาชิกในสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ดังนั้นระเบียบข้อบังคับด้านจริยธรรมที่บัญญัติขึ้นมานั้นจึงไม่สามารถนำมาบังคับใช้ได้ โดยสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ทำได้เพียงแค่การแถลงการณ์เพื่อตักเตือนถึงการทำงานของสื่อเท่านั้น นอกจากนี้องค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ไม่มีอำนาจให้คุุณให้โทษแก่สมาชิก สมาชิกที่ถูกตัดสินว่าทำผิด สามารถที่จะไม่ต้องปฏิบัติตามคำตัดสินดังกล่าว และลาออกจากองค์กรวิชาชีพได้ และคณะกรรมการองค์กรวิชาชีพหลีกเลี่ยงการตัดสินชี้ผิดถูก เพราะเป็นผู้ประกอบการสื่อด้วยกัน เปรียบเสมือนแมลงวันไม่ตอมแมลงวันด้วยกันเอง จึงส่งผลให้กลไกการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนยังขาดความน่าเชื่อถือจากสังคม และไม่สามารถนำมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กับบุคลากรในวงการสื่อสารมวลชนได้ (Euamornvanich, 2018: 94; Ramasoota, 2017; Isara News, 2015)

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
THAI BROADCAST JOURNALISTS ASSOCIATION

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยขอความร่วมมือสื่อมวลชนให้คำนึงถึงจริยธรรมและสิทธิส่วนบุคคล และผลกระทบต่อจิตใจและความรู้สึกของผู้ที่เกี่ยวข้องในการรายงานข่าวกรณีเด็กและเยาวชนได้รับความช่วยเหลือออกจากภัยพิบัติน้ำนอง

จากเหตุการณ์น้ำท่วมขังเขื่อนวชิราลงกรณ์ จังหวัดสุพรรณบุรี และผู้ประสบภัย รวม 13 คน ติดอยู่ในถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน ในวนอุทยานขุนน้ำนางนอน อ.แม่สาย จ.เชียงราย ตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน ที่ผ่านมา และจนถึงขณะนี้เจ้าหน้าที่สามารถช่วยเยาวชนเหล่านี้ออกมาได้แล้ว 4 คน เมื่อวันอาทิตย์ที่ 8 กรกฎาคม และคาดว่าจะสามารถนำผู้ที่เหลือออกมาได้อย่างปลอดภัยในอีกไม่กี่วันข้างหน้า

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เข้าใจดีถึงการแข่งขันในการเสนอข่าวต่อเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและอยู่ในความสนใจของคนทั่วโลกขณะนี้ แต่เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบังคับกล่าวเป็นเด็กและเยาวชน และเป็นเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อกันและความรู้สึกของครอบครัวและญาติพี่น้องของกรณีเหล่านี้ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จึงขอให้สื่อมวลชนทุกแขนงพึงระมัดระวังในการเสนอข่าวเกี่ยวกับตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ โดยเฉพาะการเปิดเผยภาพ ชื่อ ที่อยู่ และรายละเอียดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเหล่านี้ โดยให้คำนึงถึงจริยธรรมการเสนอข่าว สิทธิส่วนบุคคลและความเหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานข่าวที่อาจมีผลกระทบต่อความรู้สึกและสภาพจิตใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังควรระมัดระวังการเสนอข่าวและภาพที่อาจสร้างความสับสน ความเข้าใจผิด และความรู้สึกในเชิงลบต่อสถานการณ์ ตัวบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสนอข้อมูลที่สามารถกระทบต่อปฏิบัติการช่วยเหลือชีวิตที่เหลืออยู่ และผู้ปฏิบัติงานด้านข่าวในพื้นที่ควรหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ตระหนักดีว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนี้ทำให้สื่อมวลชนไทยตกเป็นเป้าของการจับจ้องและการตรวจสอบของสังคมเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้นจึงควรเป็นโอกาสที่ดีสำหรับสื่อมวลชนไทยที่จะพิสูจน์ให้เห็นว่าในสถานการณ์ที่สับสนและเต็มไปด้วยการแข่งขัน สื่อมวลชนไทยยังสามารถปฏิบัติงานที่ดีได้อย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรมเพื่อที่จะรักษาไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือของสื่อในสายตาของสังคมต่อไป

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
9 กรกฎาคม 2561

5381 ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0-2243-8479 โทรสาร 0-2243-8489
5381 SAMSEN ROAD, DUSIT, BANGKOK 10300 TEL. 0-2243-8479 FAX. 0-2243-8489
www.thaijsa.org

ภาพที่ 1 แสดงการณขอความร่วมมือสื่อมวลชนให้คำนึงถึงจริยธรรมและสิทธิส่วนบุคคล

ที่มา : <https://www.change.org/p/ขอให้สื่อไทยมี-จรรยาบรรณ-มารยาททางสังคม-มากกว่านี้-ลงชื่อสนับสนุน>

ปัญหาการขาดประสิทธิภาพในโลกการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชน ถือได้ว่าเป็นปัญหาหนึ่งที่สื่อมวลชนควรหันมาให้ความสำคัญ โดยในงานวิจัยของ Euamornvanich (2018: 94) พบว่า กลไกการควบคุมให้สื่อมวลชนตระหนักถึงความรับผิดชอบด้านจริยธรรมที่ส่งผลชัดเจน และมีประสิทธิภาพมากในปัจจุบันไม่ได้เกิดขึ้นจากกลไกการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชน แต่เกิดจากกระแสสังคมที่ออกมากดดันการทำงานของสื่อมวลชน ที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการทำงานของสื่ออย่างชัดเจนมากกว่าระเบียบ ข้อบังคับของสมาคมสื่อต่าง ๆ โดยผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความอ่อนแอของกลไกการควบคุมกันเองของสื่อมวลชนอย่างชัดเจน

กรณีที่กระแสสังคมกดดันไม่ไหวจนต้องมีการแสดงออกถึงความไม่พอใจที่มีต่อการทำงานของสื่อมวลชนที่ชัดเจน คือ แคมเปญรณรงค์บนเว็บไซต์ Change.org ในประเด็น ขอให้สื่อไทยมี “จรรยาบรรณวิชาชีพ” หรือ “มารยาททางสังคม” มากกว่านี้ ซึ่งแคมเปญรณรงค์ดังกล่าวเป็นหนึ่งในการแสดงออกของสังคมที่สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองด้านลบต่อการทำงานของสื่อมวลชนอย่างชัดเจน

จากปัญหการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนที่ดูเหมือนจะไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสังคมได้นั้น กลไกการกำกับดูแลร่วมกัน (co-regulation) น่าจะเป็นทางออกที่เหมาะสมทางหนึ่ง โดยการกำกับดูแลร่วมกันเป็นการผสมผสานความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ รวมถึงภาคประชาชนที่ร่วมกันเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการทำงานของสื่อมวลชน มีการร่างบทลงโทษที่ชัดเจนและนำมาใช้อย่างเคร่งครัด ซึ่งหากทำได้จริงจะส่งผลให้การกำกับดูแลสื่อมวลชนมีประสิทธิภาพ แต่ทั้งนี้

change.org

เริ่มเรื่องรณรงค์

แคมเปญรณรงค์ของฉัน

เรื่องรณรงค์

สนับสนุน Change.org

Q

เข้าสู่ระบบ

อยากให้สื่อไทยมี “จรรยาบรรณวิชาชีพ” หรือ “มารยาททางสังคม” มากกว่านี้

มีผู้สนับสนุน 33,174 คน ขออีกให้ถึง 35,000 คน!

ชื่อ	
นามสกุล	
อีเมล	
ไทย	

<https://www.change.org/petitions>

Dat. ได้สร้างแคมเปญรณรงค์นี้เรื่องเรียน สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และผู้มีอำนาจตัดสินใจอีก 2 คน

ภาพที่ 2 การรณรงค์อยากให้สื่อไทยมี “จรรยาบรรณวิชาชีพ” หรือ “มารยาททางสังคม” มากกว่านี้

ที่มา : <https://www.change.org/p/ขอให้สื่อไทยมี-จรรยาบรรณ-มารยาททางสังคม-มากกว่านี้-ลงชื่อสนับสนุน>

กลไกการกำกับดูแลร่วมกันในประเทศไทยนั้น ยังไม่ได้เกิดขึ้นเป็นรูปเป็นร่างชัดเจน อีกทั้งสื่อมวลชนเองก็ไม่ต้องการให้ภาครัฐเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลสื่อ เนื่องจากมีมุมมองว่าจะเป็นการจำกัดเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน

ดังนั้น การกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนจึงต้องพยายามสร้างความเข้มแข็ง และนำมาบังคับใช้ให้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนำมาบังคับใช้ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นยังดูเป็นภาพที่เลือนรางเสมอมา ทั้งนี้เนื่องจากองค์กร สมาคมสื่อต่าง ๆ ในประเทศไทยมีอยู่เป็นจำนวนมาก และต่างได้สร้างข้อกำหนดทางจริยธรรมเพื่อการกำกับดูแลกันเองขึ้น อาทิ สมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เป็นต้น โดยผู้เขียนมองว่า หากต้องการให้กลไกการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนสามารถนำมาบังคับใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงานรัฐนั้น ควรมีแนวทางโดยเริ่มต้นจากการที่องค์กร สมาคมสื่อต่าง ๆ รวมตัวกันให้กลายเป็นหนึ่งเดียว ร่วมมือกันสร้างข้อกำหนดมาตรฐานการทำงานของสื่อมวลชนให้ชัดเจน สร้างระบบกลไกการควบคุมกันเอง และนำมาบังคับใช้ภายใต้บรรทัดฐานเดียวกันอย่างจริงจัง เพื่อสะท้อนภาพความเข้มแข็งของสื่อมวลชนภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคมให้เห็นอย่างชัดเจน อีกทั้งองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับวงการสื่อ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษา องค์กรสื่อ สมาคมสื่อมวลชนต่าง ๆ ควรมีการปลูกฝังจริยธรรมสื่อให้กับบุคลากรในวงการสื่อมวลชน โดยมีการจัดอบรมในประเด็นดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จริยจึงเพื่อสร้างมาตรฐานการทำงานที่เหมาะสมให้กับสื่อมวลชนไทย ซึ่งแน่นอนว่าประเด็นจริยธรรมนั้นเป็นนามธรรม แต่หากสื่อมวลชนทุกคนตระหนักถึงเรื่องดังกล่าวอย่างเคร่งครัดแล้ว ยึดหลักการทำงานภายใต้กรอบจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชนที่เหมาะสม มีจิตสำนึกในการเป็นสื่อมวลชนที่ดี โดยคำนึงถึงสาธารณะประโยชน์เป็นหลักแล้ว สังคมก็จะไม่เกิดการตั้งคำถามหรือการแสดงออกซึ่งความไม่พอใจต่อจริยธรรมในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน อีกทั้งกลไกการกำกับดูแลสื่อมวลชนในรูปแบบใด ๆ ก็ตามก็อาจไม่ใช่สิ่งที่สำคัญอีกต่อไป

บทสรุป

สื่อมวลชน ถือได้ว่ามีบทบาทหน้าที่สำคัญในการกำหนดวาระข่าวสาร (agenda setting) ทำหน้าที่ในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมให้ประชาชนได้รับรู้ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง เป็นกลาง ภายใต้บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบที่เหมาะสม โดยหลักทั่วไปสามารถแบ่งสื่อมวลชนออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ คือ สื่อดั้งเดิม และสื่อใหม่ ซึ่งการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนนั้น ไม่ว่าจะนำเสนอผ่านสื่อประเภทใดก็ตาม สิ่งที่สื่อมวลชนควรคำนึงถึง คือ จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม แต่บ่อยครั้งที่สื่อมวลชนถูกวิพากษ์วิจารณ์ถึงการทำงานจากสังคมจนภาครัฐได้พยายามร่างกฎหมายเพื่อเข้ามาควบคุมการทำงานของสื่อมวลชน ซึ่งแน่นอนว่าได้รับเสียงคัดค้านจากสื่อมวลชนอย่างล้นหลาม โดยให้เหตุผลถึงกลไกการควบคุมตนเองของสื่อมวลชนที่มีมาอย่างช้านาน แต่ทั้งนี้กลไกดังกล่าวกลับพบว่า กลไกการกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชนไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกลไกกำกับดูแลร่วมกัน (co-regulation) ที่เกิดจากความร่วมมือของระหว่างภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ รวมถึงภาคประชาชน น่าจะเป็นทางออกที่เหมาะสมทางหนึ่งในการเข้ามากำกับดูแลการทำงานของสื่อมวลชน โดยการกำกับดูแลร่วมกันเป็นการผสมผสานความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ รวมถึงภาคประชาชนที่ร่วมกันเข้ามากำกับดูแลการทำงานของสื่อมวลชน มีการร่างบทลงโทษที่ชัดเจนและนำมาใช้อย่างเคร่งครัด ซึ่งหากทำได้จริงจะส่งผลให้การกำกับดูแลสื่อมวลชนมีประสิทธิภาพ แต่ทั้งนี้หากสื่อมวลชนทุกสำนักยึดหลักการทำงานภายใต้กรอบจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชนที่เหมาะสม มีจิตสำนึกในการเป็นสื่อมวลชนที่ดี โดยคำนึงถึงสาธารณะประโยชน์เป็นหลักแล้ว กลไกการกำกับดูแลสื่อ รวมทั้งข้อกฎหมายใด ๆ ก็ตาม จะไม่จำเป็นอีกต่อไป

References

- Achavanuntakul, Sarinee. (2017). **Media Freedom and Responsibility in 21st century (2) : To Media Co-Regulation?** (เสรีภาพกับความรับผิดชอบสื่อในศตวรรษที่ 21 (2): สู่ “กลไกกำกับดูแลร่วมกัน”?). [Online]. Retrieved June 22, 2017 from <http://thaipublica.org/2017/05/media-regulation-2/>
- Anantho, Siriwan and Thongrin, Santad. (2016). **Ethics of the Mass Media Profession** (จริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน). Nakhon Pathom: Mahidol University Press.
- Biggins, O. (2009). **Look aboard Audience protection** (มองต่างแดน คัดกรองผู้บริโภคสื่อ). Bangkok: Offset Creation Co., Ltd.
- Campbell, A. J. (1999). Self-Regulation and the Media. **Federal Communications Law Journal**, 51(3): 710-772.
- Channel 3 Thailand. (2018). **Thai broadcast journalists association requested journalist to emphasise an ethics, personal identity and mental impact in “13 people who indebted in Khao Luang Cave - Khun Nam Nang Norn National Park”** (สมาคมนักข่าวฯ ขอสื่อมวลชนให้คำนึง ‘จริยธรรม-สิทธิส่วนบุคคล-ผลกระทบต่อจิตใจ’ จากกรณี 13 ชีวิตติดถ้ำหลวง). [Online]. Retrieved July 10, 2018 from <https://morning-news.bectero.com/social-crime/09-Jul-2018/126067>
- Constitution of the Kingdom of Thailand 2017.** (2017). [Online]. Retrieved April 12, 2017 from <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF>
- Euamornvanich, Patcharapa. (2017). Mass Media: Freedom and Responsibility (สื่อมวลชน : เสรีภาพและความรับผิดชอบ). **FEU Academic Review**, 11(4): 9-18.
- _____. (2018). **Social Responsible of Media in Reporting News in the Era of Globalization** (ความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนในยุคข่าวสารไร้พรมแดน). Bangkok: Dhonburi Rajabhat University.
- Haraszti, M. (2008). **The Media Self-Regulation Guidebook**. Vienna: The OSCE Representative on Freedom of the Media.
- Isara News. (2015). **Perspectives on media reform** (มุมมองในการปฏิรูปสื่อ). [Online]. Retrieved March 23, 2018 from https://www.isranews.org/isranews/40169-reformmedia_40169.html
- Media Inside Out. (2017). **Media Act Protect or Control?** (พ.ร.บ. สื่อ คัดกรอง หรือ ควบคุม?). [Online]. Retrieved March 3, 2018 from <https://mediainsideout.net/local/2017/03/277>
- Puddephatt, A. (2011). **The Important of Self Regulation of The Media in Upholding Freedom of Expression**. Series CI Debates N.9- February: UNESCO.
- Ramasoot, Pirongrong. (2017). **Media Reform need to create knowledge not fear** (ปฏิรูปสื่อ ต้องสร้างความรู้แจ้ง ไม่ใช่ความกลัว). [Online]. Retrieved March 26, 2018 from <https://www.chula.ac.th/cuinside/5262/>

- Requisition to Thai journalists have “professional ethics” or “social etiquette” more and more** (อยากให้สื่อไทยมี “จรรยาบรรณวิชาชีพ” หรือ “มารยาททางสังคม” มากกว่านี้). [Online]. Retrived June 22, 2017 from <https://www.change.org/p/ขอให้สื่อไทยมี-จรรยาบรรณ-มารยาททางสังคม-มากกว่านี้-ลงชื่อสนับสนุน>
- Southeast Asean Press Alliance. (2017). **Media Self-Regulation in Divided Society** (สื่อกับการกำกับตนเองในสังคมที่แตกแยก). [Online]. Retrieved June 22, 2017 from <https://www.seapa.org/protectingmediaindividedworld/>
- Thailand Development Research Institute. (2016). **Media Reform Project Research No.1 The Evolution and Status of Media Radio Television Newspaper and New Media, The evolution of media technology** (โครงการศึกษาวิจัยการปฏิรูปสื่อ เล่มที่ 1 วิวัฒนาการ และสถานภาพปัจจุบันของสื่อ โครงสร้างตลาดสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อใหม่ (New Media), วิวัฒนาการเทคโนโลยีของสื่อ). Bangkok: Office of The National Broadcasting and Telecommunications Commission.
- _____. (2016). **Media Reform Project Research No.7 Self -Regulation**. (โครงการศึกษาวิจัยการปฏิรูปสื่อ เล่มที่ 7 กลไกการกำกับดูแลตนเอง). Bangkok: Office of The National Broadcasting and Telecommunications Commission.
- Thai Journalists Association. (2017). **Go to know the new media regulation** (ทำความรู้จัก กฎหมายควบคุมสื่อฉบับใหม่). [Online]. Retrieved February 13, 2018 from www.tja.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=4275:2017-01-26-05-51-28&catid=24:media-center-surveillance-threats&Itemid=24
- The Hon Ray Finkelstein & Tiffen. R. (2015). When does press Self-Regulation work? **Melbourne University Law Review**, 38(944): 943-967.